

Hlas farnosti

ročník
XXXIII.
č. 20
17. 5. 2026

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Svätý pápež Pius X. vrátil Eucharistiu do srdc veriacich a osobitne detí

Pre dnešného kresťana je pohľad na zástup veriacich prístupujúcich k svätému prijímaniu počas každej svätej omše čímsi prirodzeným a samozrejším. Ved' Eucharistia je pre nás každodenným pokrmom a posilou, ktorú Cirkev štedro ponúka všetkým, ktorí sú v stave milosti. Ak by sme sa však vrátili o niekoľko storočí späť, narazili by sme na hlboký paradox, ktorý by nás zrejme prekvapil. V dejinách Cirkvi totiž dlhé obdobie prevládala taká veľká bázeň pred vznešenosťou tejto sviatosti, že aj najhorlivejší a najoddanejší veriaci k nej pristupovali len veľmi zriedkavo, niekedy iba niekoľkokrát za celý život. Pod vplyvom prísnych teologických smerov, najmä jansenizmu, sa v mysliach ľudí zakorenila predstava, že Eucharistia nie je liekom pre slabých, ale odmenou dokonalých a cnostných. Tento prístup síce navonok zdôrazňoval potrebnú úctu, v skutočnosti však človeka vzd'aloval od prameňa života. Najmä v období od 17. do začiatku 20. storočia sa stretávame s tendenciami naznačovať celým skupinám veriacich, napríklad obchodníkom či dokonca manželom, že nie sú hodní častého prijímania.

Zásadné prekonanie tohto prehnaného strachu a duchovného odstupu priniesol pontifikát pápeža Pia X. (1903 – 1914), ktorého dejiny právom nazývajú „pápežom Eucharistie“. Jeho pápežské heslo „*Všetko obnoviť v Kristovi*“ sa prejavilo najmä návratom Eucharistie do života veriacich. Pápež Pius si dobre uvedomoval, že ak má viera v modernom svete prežiť a rásť, musí byť pravidelne sytená nebeským chlebom, nielen výnimočne. Vo svojom úsilí sa opieral o prax prvotnej Cirkvi, v ktorej bolo časté prijímanie samozrejmosťou súčasťou kresťanského života a kde sa dokonca podávalo sväté prijímanie aj deťom hneď po krste. Neskôr sa v latinskej Cirkvi táto prax vytratila a veková hranica pre prvé sväté prijímanie sa výrazne zvýšila – až k dvanástemu či štrnástemu roku života.

Prvým zásadným krokom Pia X. bolo vydanie dekrétu *Sacra Tridentina Synodus* v roku 1905, ktorým otvoril dvere k častému a každodennému prijímaniu pre veriacich bez rozdielu životného stavu či povolania. Pápež v ňom jasne stanovil, že pre hodné prijatie Eucharistie stačia dve základné podmienky: stav posväcujúcej milosti a správny, zbožný úmysel. Týmto odvážnym gestom prelomil jansenistické obavy, ktoré veriacich držali ďaleko od oltára. Schopnosť veriaceho hodne prijímať nevysvetľoval ako úplnú bezchybnosť, ale ako úprimnú túžbu páčiť sa Bohu a hľadať v Eucharistii posilu v ľudskej slabosti. Zdôrazňoval, že Kristus ustanovil túto sviatosť, aby bola naším denným pokrmom, podobne ako bola manna na púšti pokrmom pre Izraelitov a v súlade s prosbou modlitby Otče náš o každodenný chlieb. V duchovnom zmysle ho nachádzame práve v Eucharistii.

Nemenej významným počinom jeho eucharistického úsilia bol dekrét *Quam singulari Christus amore*, vydaný v auguste roku 1910. V ňom sa Pius X. usiloval vyzdvihnúť úprimnosť detskej viery, ktorá má byť základom pre skoršie prijímanie Eucharistie. Týmto dokumentom znížil vek pre prvé sväté prijímanie na obdobie, keď dieťa začína používať rozum, teda približne od siedmeho roku života. Pápež vnímal ako veľkú nerozvážnosť, že nevinné deti boli vylúčené z Kristovej blízkosti pod zámienkou, že ešte nemajú plné teologické poznanie. Argumentoval slovami samotného Spasiteľa, ktorý učeníkom prikazoval, aby deťom nebránili prichádzať k nemu. Podľa pápeža nebolo potrebné, aby deti dôkladne poznali celý katechizmus. Stačilo, aby primerane svojmu veku chápali tajomstvá viery potrebné na spásu a vedeli rozlíšiť eucharistický chlieb od prirodzeného pokrmu.

Pius X. veril, že Eucharistia má v detskej duši nenahraditeľnú úlohu: chráni ju pred jedom hriechu a posilňuje ju proti svetskej skazenosti. Odmietal prax, ktorá nútila deti čakať na stretnutie s Kristom až do dospelovania, keď už mnohé z nich mohli stratiť svoju krstnú nevinnosť. Určil, že pre hodné prijímanie postačuje u detí elementárne používanie rozumu, teda schopnosť prejavovať prime-

ranú úctu a nábožnosť voči tejto sviatosti. Pri príprave detí kládol veľký dôraz na úlohu rodičov, ktorých považoval za prvých a hlavných vychovávateľov a ktorí mali spolu s kňazom posúdiť pripravenosť dieťaťa. Táto reforma nebola len o znížení veku, ale aj o novom zdôraznení milosti, ktorá pôsobí v duši nie na základe intelektuálneho výkonu, ale na základe otvorenosti srdca.

Životná cesta Giuseppeho Sarta, neskoršieho pápeža Pia X., bola svedectvom o premieňajúcej sile Eucharistie, ktorá z chudobného chlapca urobila veľkého svätca. Narodil sa v nemajetnej rodine v severotalianskej dedinke Riese a počas svojej kňazskej služby si pre neúnavnú pastoračnú prácu vyslúžil prezývku „Perpetuum mobile“. Vždy zostal hlboko ľudským a prístupným človekom, ktorý prejavoval úprimnú vrúcnosť voči deťom. Aj na pápežskom stolci si zachoval pokoru a skromnosť. Keď jeho srdce napĺňala bolesť pri pohľade na blížiacu sa katastrofu Prvej svetovej vojny, nachádzal útechu práve v eucharistickom chlebe.

Nasledovať jeho odkaz aj dnes znamená vážiť si Eucharistiu ako najvzácnejší dar a pokrm duše, v ktorom sa Kristus rozhodol byť človeku mimoriadne blízko. Sväté prijímanie je skutočne momentom, keď sa nebo dotýka zeme: na oltári chrámu i v srdci veriaceho. Najmä pri pohľade na úprimný úžas detí prístupujúcich k oltáru môžeme vidieť ovocie odvahy jedného pápeža, ktorý veril v silu nevinnosti a v uzdravujúcu moc nebeského chleba.

Súčasná katechetická prax nadväzuje na toto dedičstvo a snaží sa deti pripravovať v duchu radosti z osobného stretnutia s Ježišom. Príprava na prvé sväté prijímanie sa dnes vníma ako cesta, na ktorej deti spoznávajú Krista ako svojho Priateľa a Brata. Dôležité je, aby sa v nich budoval živý vzťah k Bohu, ktorý svojou milosťou napomáha cnostnému rozvoju dieťaťa. Rodičovský dom zostáva kľúčovým životným priestorom, v ktorom sa dieťa učí spytovať si svedomie a modliť sa. Slávnosť prvého svätého prijímania má byť predovšetkým duchovnou udalosťou rodiny a farnosti, nie prehliadkou materiálnej okázalosti. A sviatosť zmierenia, ktorá prijímaniu predchádza, má byť pre deti skúsenosťou Božej lásky a milosrdenstva, nie zdrojom strachu a úzkosti.

Úlohou rodín a celého farského spoločenstva je pomôcť deťom, aby mohli k sviatostiam pristúpiť s im vlastnou odovzdanosťou. Úprimná detská dôvera sa nám potom spätne stane inšpiráciou živej túžby, v ktorej ani časté prijímanie nezostáva iba obyčajným zvykom, ale stáva sa vedomým zjednotením s Kristom, ktorý nás posilňuje v každodenných bojoch, únavách i radoostiach. Nech nás táto eucharistická láska premieňa a robí nás vnímavejšími voči potrebám ľudí okolo nás, aby sme sa aj my stávali „dobrým chlebom“ pre tento svet.

OZNAMY NA SIEDMU VEĽKONOČNÚ NEDELU

24. 5. Nedeľa	ZOSLANIE DUCHA SVÄTÉHO, slávnosť
----------------------	---

Ostatné dni sú férie Veľkonočného obdobia.

- **Dnes sú v našej farnosti slávnosti prvého svätého prijímania.** Pri dvoch svätých omšiach – o 9.15 a o 11.00 hod. – prvýkrát prijme Eucharistiu 69 detí. Sprevádzajme ich svojimi modlitbami. Úprimne ďakujeme za pomoc pri príprave a priebehu slávností. Nech všetkým vám, ktorí ste sa akýmkoľvek spôsobom zapojili, dobrý Pán odmení vašu obetavosť.
- **Dnes je 60. svetový deň spoločenských komunikačných prostriedkov,** počas ktorého sa koná zbierka na katolícke masmédiá. Vopred vyslovujeme Pán Boh zaplať za vašu štedrosť.
- **V tomto týždni sa modlíme loretánske litánie a novému k Duchu Svätému** ako duchovnú prípravu na Turíce. Tieto pobožnosti budú každý deň súčasťou svätých omší o 16.30 hod.
- **Budúca nedeľa je slávnosťou Zoslania Ducha Svätého – Turíc,** ktorou sa zavŕši Veľkonočné liturgické obdobie a pokračovať bude druhá časť Cezročného obdobia.

Úradné hodiny farskej kancelárie: Pondelok, Streda, Piatok: 9.00 – 11.45 h. Utorok, Štvrtok, Piatok: 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.bbместо.fara.sk e-mail: fara.bb.место@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesu I, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		